



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Sancti Agobardi Archiepiscopi Lvgdvnensis Opera**

**Agobardus <Lugdunensis>**

**Parisiis, 1666**

Epistola ad Proceres Palatij.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-14678**

*EPISTOLA AD PROCERES  
Palatij contra Præceptum impium de  
baptismo Iudaicorum mancipiorum.*

**D**OMINIS & sanctissimis, beatissimis, viris illustribus, Hilduino sacri Palatij Antistiti, & Vvalæ Abbati, Agobardus servulus. Noverit mansuetudo vestra prudentissima idcirco me ad utrumque præsumpsisse quæ sequuntur scribere, quoniam absque ambiguo vos novi præcipuos & penè solos in via Dei esse adjutores Christianissimi Imperatoris, & propterea in Palatio esse unum semper, & alterum frequenter, ut in operibus pietatis quæ absque omni errore quærenda, invenienda, tenenda sunt, vos illi prudentissimis vestris suggestionibus sitis exhortatores &, ut dixi, adjutores. Scripsi sinceritati vestræ singulos breves indiculos, significans vobis quandam feminam ex Iudaïsimo ad Christianismum gratia Christi translata, graves persecutiones sustinere propter fidem quam suscepit Christi, quas per ipsius feminae breviculum potestis cognoscere, in qua re tam excellens eleemosyna vobis manet, ut de nulla alia possit esse major. Nunc autem causam hujus persecutionis, quæ & fomes impij erroris esse potest, me vobis significante cognoscere dignamini. Quoddam Præceptum Iudæi circumferunt, quod sibi datum ab Imperatore gloriantur, in quo continetur ut mancipium Iudaicum absque voluntate domini sui

fui nemo baptizet. Quod à nobis omnino non creditur, ut à facie Christianissimi & piissimi Imperatoris tam contraria ecclesiastica regulæ sit egressa sententia. Novit enim optimè Deo amabilis prudentia vestra, quomodo ab initio sanctis Apostolis super hac re ab ipsa Veritate præceptum sit, quibus absque ulla discretionem personarum, absque ulla exceptione conditionum, generaliter dictum est: *Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti.* Et iterum: *Euntes in mundum universum, prædicate Evangelium omni creatura. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit.* Quod & illi & omnes deinceps ecclesiastici rectores omni fide & constantia observantes, non solùm servos quorumlibet hominum, verùm etiam conjuges & soboles Imperatorum & Consulorum, & prædicando ad fidem convertere, & conversos nullius expectata licentia baptizare minimè dubitarunt. Quod cùm in aliorum gestis facile sit recognoscere, præcipuè in apostolicis litteris omni luce clariùs demonstratur. Legimus namque in fine epistolæ ad Philippenses ita: *Salutant vos omnes sancti, maximè autem qui de Cesaris domo sunt.* quem impiissimum Neronem fuisse nemo quis dubitet; cujus domesticos & ministros aulae regiae nullus ambigit prædicatione apostolica conversos, nunquam baptismi gratia sanctificari potuisse, si ejus super hac re voluntas aut permissio expectaretur; qui maximo persecutionis terrore, non solùm incredulos, ne ad fidem venirent, deterrebat, sed etiam credentes à fide deicere insistebat. Vnde & ipsos

Matth. 28.

Marc. 16.

Philipp. 4.

duces ac magistros fidei Christianæ, quorum doctrina totum penè orbem contra sua scita videbat Christi fidei subjugatum, novissima furoris sui atrocitate trucidavit. In epistola quoque ad Timotheum, postquam pro omnibus hominibus orari & obsecrationes fieri præcepit

1. Timot. 2.

Apostolus, ad extremum intulit: *Hoc enim bonum est & acceptum coram Salvatore nostro Deo, qui omnes homines vult salvos fieri, & ad cognitionem veritatis venire. Unus enim Deus, unus & mediator Dei & hominum homo Christus Iesus, qui dedit semetipsum redemptionem pro omnibus.* Et ad Titum, postquam senes, & anus, adolescentulas, juvenes, servos, congruis præceptis instruendos esse monstravit, hoc modo

Tit. 2.

concluit: *Apparuit enim gratia Dei Salvatoris nostri omnibus hominibus, erudiens nos, & cetera.* Si ergo, ut istis exemplis manifestissimè comprobatur, voluntas Dei Salvatoris nostri est omnes homines salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, & per unum mediatorem Dei & hominum, qui dedit semetipsum redemptionem pro omnibus, reconciliari; si hujus gratia reconciliationis & salutis omnibus hominibus indifferenter illuxit; quis tantæ bonitatis Dei injuriam facere præsumat, ponendo legem miserationi ejus, & ad arbitrium impiorum eam implorantibus impertiendam constituendo, quorum pertinacissima perfidia non solum neminem suorum ad fidem Christi permittit accedere, sed etiam credentes publicè & occultè blasphemare & detestari non cessat. Denique & piè considerantibus perspicuum est, quod unus omnipotens Deus, omnium conditor &

moderator justissimus, qui primum hominem de terræ limo formavit, & de costa ejus adiutorium illi similem sibi fecit, quique ex eis omne genus humanum quasi ex uno fonte & una radice propagavit, omnes unius conditionis fecerit. Et licet peccatis exigentibus, justissimo & occultissimo ejus judicio, alij diversis honoribus sublimati, alij servitutis jugo depresi sunt, ita tamen à servis corporale ministerium dominis exhiberi ordinaverit, ut interiorem hominem ad imaginem suam conditum, nulli hominum, nulli angelorum, nulli omnino creaturæ, sed sibi soli voluerit esse subjectum. Vnde & in lege sua, de hac mentis servitute, quæ illi tantum debetur, mandavit: *Dominum Deum tuum timetis, & illi soli servietis.* Et Apostolus eundem interiorem hominem ab omni sexus diversitate, ab omni conditionis & generis distantia liberum esse demonstrans, ita docet: *Expoliantes vos veterem hominem cum actibus ejus, & induentes novum, eum qui renovatur in agnitionem, secundum imaginem ejus qui creavit eum; ubi non est Gentilis & Judæus, circumcisio & præputium, Barbarus & Scytha, servus & liber; sed omnia & in omnibus Christus.* Cùm ergo hi qui ad baptismum veniunt, per agnitionem creatoris in interiore homine qui ab omni servitutis conditione liber est, renoventur; quæ ratio esse potest, ut id servi absque permisso dominorum suorum consequi prohibeantur, nec servire eis Deo liceat, nisi licentiam ab hominibus impetraverint? Certè in epistola ad Timotheum idem Apostolus sic præcepit: *Quicumque sunt sub jugo servi, dominos suos omni honore dignos arbi-*

Deuter. 6.

Matth. 6.

Coloss. 3.

1. Tim. 6.

196 S. AGOBARDI EPISTOLA  
trentur, ne nomen Domini & doctrina blasphemetur. Qui autem fideles habent dominos, non contemnant, quia fratres sunt; sed magis seruiant, quia fideles sunt, & cetera. In quibus verbis evidenter de omnibus Christianis servis, sed quorum alij fidelibus, alij infidelibus dominis seruebant, loquitur. Et tamen infidelium dominorum servis præcepta constituit: qui tunc utique adhuc infidelitatis vinculo tenerentur obstricti, si in hac re eorum quibus seruebant arbitrium sequerentur. Læsus est Philemon a servo Onesimo, quem Paulus Apostolus in vinculis positus ad Christi fidem convertit, sacri baptismatis fonte abluit; nec super his Philemon conqueritur, sed etiam credentem atque baptizatum quasi viscera Apostoli suscipiat admonetur. Quas nos auctoritates sequi cupientes, & Præceptum, quod quasi ex Imperiali profertur auctoritate, transgredi metuentes, inter duo versamur pericula. Si enim Præceptum illud observamus, neglectis ecclesiasticis regulis, Deum offendimus; si has sequimur, Imperatoris indignationem veremur; maximè cum magister infidelium Iudæorum incessanter nobis comminetur se Missos de Palatio adducturum, qui pro istiusmodi rebus nos iudicent & distringant. Quæ res non solum nobis perturbationem affert; verum etiam eis, qui ad fidem facile converti poterant, quantum ingerat impedimentum, vestræ est prudentiæ æstimare. Vnde, Patres sanctissimi, ac Deo amantissimi, hæc nostra pericula quasi vestra piis animis perpendentes, intercedite apud Christianissimum & clementissimum Imperatorem, ut hujusmo-

di impedimentum de sancta Ecclesia auferatur, & inter multa & maxima quæ piissimè & justissimè in tradito & conservato sibi à Christo disponit imperio, etiam huic rei propter amorem ipsius Christi misericordissima & solita bonitate succurrat; ne animæ, ex quibus grex fidelium augeri poterat, & pro quarum salute in diebus Passionis Dominicæ ab universali Ecclesia Deo publicè supplicatur, obsistente infidelium & Deo adversantium duritia, etiam dicti Præcepti occasione diaboli laqueis remaneant implicata. Certè in sacris canonibus constitutum, ut si qui ex eis ad baptismum venerint, si voluerit Episcopus, vel quilibet fidelium, redimendi eos habeat potestatem. Quod nos libentissimè facere cupimus; hoc tantummodo postulantes, ut eis veniendi ad fidem facultas libera tribuatur. Nec hoc dicimus, quòd eis filios vel servos eorum violenter auferendos esse sentiamus; sed ut venientibus ad fidem, ab infidelibus licentia non negetur.

*Vide lib. de  
Iud. superst.  
cap. 6.*

## EPISTOLA

AD BARTHOLOMÆVM  
Episcopum Narbonensem, De quorundam  
inlusione signorum.

I. REVERENDISSIMO ac dilectissimo  
Domino & fratri Bartholomæo Episcopo,  
Agobardus, Hildigifus, & Florus, in  
Domino Iesu Christo sempiternam salutem. Cog-  
novimus sollicitam esse prudentiam vestram,

N iij